



Posavski gonic är en drivande hund för jakten på vildsvin, hare och räv.



Ett klangfullt och hörbart skall är en av posavski gonics starka sidor under drev.

Posavski gonic

– DEN VETERÖDA VILDSVINSHUNDEN

Effektiv drivande vildsvinshund med bra näsa och klangfullt skall. Vackert rödvit och lugn och tillgiven hemma – det är posavski gonic. Möt en kroat med gamla anor som börjar bli efterfrågad bland svenska jägare.

TEXT OCH FOTO ELIZA KAJANUS

Aha, en gotlandsstövare! Fler än en jägare lär ha tänkt i de banorna vid åsynen av en posavski gonic (uttalas "gånitsch"). Den anslående färgen och de rena linjerna har raserna gemensamt, men när det gäller viltslagen finns en avgörande skillnad: Där gotlandsstövaren är en klassisk stövare för jakt på hare och räv är posavskin framför allt en stövare för jakt på vildsvin.

Posavskin är en drivande hund, men den skäller också på stillastående vilt, en egenskap delar den med flera andra drivande vildsvinshundar. Rasen är känd för sin goda näsa och kan ta an både varma och kalla slag – även riktigt gamla sådana, i vilket fall efter träning. Den är spårnoga och har ofta ett väl hörbart och klangfullt skall, som nyanseras olika beroende på om hunden väcker, driver eller skäller på stånd.

Drevet blir ofta relativt lugnt. Inte sällan kommer hunden en bra stund efter vildsvinet, vilket underlättar för passkyttarna. Drevtiderna ligger i normalfallet på mellan en halv och några timmar, beroende på

mark och vildsvin. För förstapris på jaktprov krävs från i höst 40 minuters drev.

I arbetet med vildsvinen är posavskin inte den frontande typen. Den jobbar hellre bakifrån eller från sidan och ser till att hålla ett hälsosamt avstånd till den "farliga" sidan. Mod och dådkraft räcker för att köra ut svinen ur tätningarna, men posavskins arbetsätt är snarare lugnt än hetsigt och spiller sällan över i dumdristighet. Efter skottet visar rasen, likt andra stövare, vanligen ingen större bytesmedvetenhet.

RÖTTER I MEDELTIDEN

Posavski gonic är en relativt ny ras i Sverige, men dess historia i hemlandet Kroatien är lång. Den äldsta avbildningen av en hund som liknar posavskin är en målning i ett kyrkokopell, daterad 1474. I skrift finns rasen beskriven från 1700-talet.

Posavskins moderna historia börjar i betydligt närmare tid. Från 1929 registreras den i den kroatiska kennelklubbens stambok; den första standarden skrivs 1969. Rasen hör i dag till de allra populäraste

raserna i hemlandet, med runt 1 000 nyregistreringar årligen.

Till Sverige kom posavski gonic för drygt tio år sedan, när den snabbt ökande vildsvinsstammen skapade ett sug efter nya raser. På det dryga decennium posavskin jagat i de svenska skogarna har den ökat från en handfull hundar till cirka 150 individer totalt i landet. Inga jättesiffror, men då ska man komma ihåg att ingen av de drivande vildsvinsraserna är särskilt talrik.

År 2016 registrerades fyra kullar, och antalet aktiva uppfödare är litet. Men intresset för den veteröda vildsvinshunden från Balkan är tydligt, menar Thomas Possman, ordförande i rasklubben Svenska Posavski Gonic Klubben, som noterar allt fler frågor om rasen.

JAGAR ÄVEN HARE OCH RÄV

Posavskin togs in i Sverige för jakten på vildsvin, och det är den profilen den främst har hos oss. Men rasen har faktiskt en uppgift till. Den framgår av rasstandardens "Posavski gonics utmärkta konstitution



Posavski gonik är känd för sin goda spårformåga och tar gärna an även kalla slag.

lämpar sig särskilt väl för jakt på hare, räv och vildsvin.”

Mladen Novacic, född i Kroatien och något av ”Mr. Posavski” i Sverige i dag, förklarar att det finns olika typer av posavski gonik i hemlandet: en lite lättare, slankare hund, främst för jakten på hare och räv i låglandet vid kusten, och en lite kraftigare för främst jakten på gris i den krävande terrängen i nordöstra Kroatien, längs den ungerska gränsen.

TVÅ TYPER

Frågan om vilket vilt rasen egentligen ska jaga har varit omdiskuterad i hemlandet. Men, betonar Mladen Novacic, någon delad ras är posavskin inte. Båda typerna fungerar vanligen på båda viltslagen – skillnaden ligger snarare på individ- än på typnivå.

I Sverige används de flesta hundarna för vildsvin, några för grävling, björn och lodjur.



Thomas Possman är ordförande i Svenska Posavski Gonik Klubben.

”Rasen har otroligt stor jaktlust, de vill jaga allt. Man måste tidigt göra det fullständigt klart för hunden att rådjur är helt förbjudet

den vid vilket vilt som är önskvärt – och då satsa på vildsvin.

Den goda näsan och spårnoggrannheten kan man med fördel låta hunden använda för eftersök, något många gör.

FUNGERAR SOM ENSAMHUND

En viktig aspekt av jakten med de ”nya” drivande vildsvinsraserna är att stärka deras förmåga att jaga ensamma – vissa av dem är i hemlandet framavlade för jakt i pack. I Sverige är detta jaktsätt som bekant inte accepterat. Här har posavskin inga problem. Den används inte som packhund i hemlandet, och dess mod och dådkraft räcker väl till för att möta även rejäla grisar på egen tass.

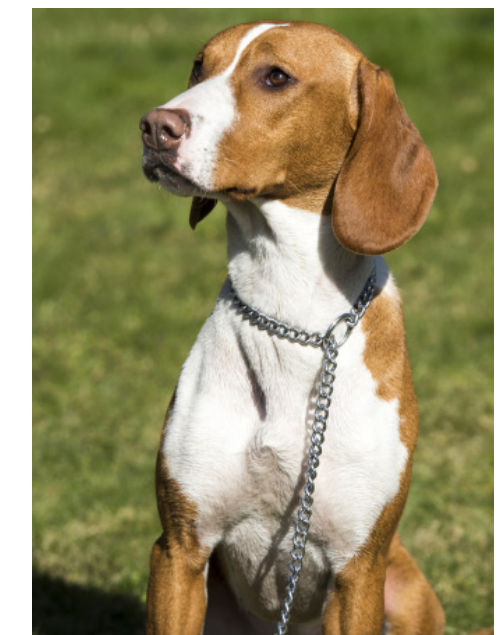
Det gäller dock att vara medveten om att man inte ”köper en grishund”, utan att detta är något som kräver träning, betonar Thomas Possman och Mladen Novacic. Först vid runt tre års ålder kan man räkna med att hunden börjar bli klar. Spårformågan och arbetet med vildsvinen måste både formas och få tid att mogna fram.

En annan angelägen fråga för hundtypen är rådjursrenheten. Långbenta hundar som driver rådjur vållade en stor djurskyddsdebatt i Sverige på 1940-talet. Den gången gällde det stövarna, och genom medvetet arbete från Svenska Stövarklubbens sida har rådjursrenhet hos stövare blivit en självklarhet. I dag höjs röster i frågan igen,

men nu angående vildsvinsraserna. Snabba, långbenta och drivande hundar är inte lämpliga för rå – det gäller även posavskin. – Rasen har otroligt stor jaktlust; de vill jaga allt. Man måste tidigt göra det fullständigt klart för hunden att rådjur är helt förbjudet och helst göra rådjursrenhetsprov, betonar Thomas Possman.

MJUK OCH VÄNLIG

Utanför jakten är posavski gonik en vänlig och tillgiven hund, måttligt livlig och utan tendenser till ”stissighet”. Rasen är ofta förtjust i barn, även om detta förstås handlar om att barnen måste läras vanligt hundvett. Till sättet är posavskin mjuk, lätt att hantera och att fostra. Den fungerar bra för den som är ny som jakthundsägare, förutsatt att man är medveten om att stark jaktlust alltid behöver balanseras av god dressyr.



FAKTA: POSAVSKI GONIC

Hemland: Kroatien.
Utseende: Medelstor hund med starkt byggd kropp och harmoniska rörelser. Karakteristisk veteröd färg som förekommer i många nyanser. Vita tecken på huvudet, halsen, bringan, bröstkorget, buken, nederdelen av benen och på svanspetsen. Pälsen är kort och lätt-skött och ligger platt an mot kroppen.
Storlek: Hanhundar: 50–56 cm, tikar: 47–53 cm.
Hälsa: Ansedd som mycket frisk. Inga kända rassjukdomar.
Jaktprov: Jaktprov på vildsvin med drivande hund. För regler se Specialklubben för drivande vildsvinshundar, ssdv.nu. Inget krav på utställningsmerit före jaktprovstart.
Rasklubb: Svenska Posavski Gonik Klubben, spgk.se.

3

FRÅGOR TILL POSAVSKI-ÄGARE

1. Varför valde du posavski?
2. Vad är dina hundars bästa egenskaper – och vad är du mindre nöjd med?
3. Ditt bästa råd till nya posavski gonik-ägare?

Thomas Possman, Nyköping

Hundar: Vepar's Bilja, "Wilma", 9 år, Beni, "Benji", 5 år, och egen-uppfödda Tindra, 1 år
Jagar: Vildsvin.

1. Jag hade sett för många hundar bli sprättade, och det ville jag undvika. Posavskin är lite mjukare och jobbar gärna bakifrån. Det minskar risken för skador samtidigt som hunden ändå är effektiv på gris.
 2. Den starka jaktlusten och att de är väldigt lyhörda och tillgivna. Mindre bra är att det tog fyra år att få äldsta tiken Wilma rådjursren. Det satt väl långt inne.
 3. Börja med att gå på dressyrkurs och träna mycket viltspår för att öva upp spårformågan. Mentaltesta hunden hos någon kunnig dressör för att veta att den är mogen för att träffa vildsvin. Släpper du en ung hund på "fel" gris kan det vara slutjagat.



Mladen Novacic, Tyresö

Hundar: Luna, "Dilla", 3 år. Första hunden RR SE JCH Beg, "Ben", var rasens första jaktchampion.
Jagar: Vildsvin.

1. Jag har haft rasen hela livet, såväl i Kroatien när jag var barn som i Sverige som vuxen. Det är snälla hundar hemma och smarta hundar på jakt, duktiga på att spåra även gamla spår och bra på att hålla avstånd.
 2. Att de är bra med barnen, det är viktigt för mig, samt att de har stor jaktlust och är bra på att hitta gris. Min gamla hund Ben var komplett på alla sätt, han hade allt. Dilla som jag har nu är lite reserverad mot människor hon inte känner; hon går inte bara fram och blir klappad som Ben gjorde.
 3. Träna, träna, träna! Ha inte förväntan på att hunden ska vara "färdig" direkt. Din hund kommer att jaga allt från början, men om du ger den många tillfällen att jaga gris kommer den att älska gris mest.



Donny Magnusson, Tingsryd

Hundar: Frigg, 9 år, samt egen-uppfödda Bolt och Bullet, 1 år.
Jagar: Vildsvin. Gör även trafik eftersök.

1. Första kontakten med rasen var när jag tjänstgjorde för den svenska styrkan i Bosnien. Jag började forska lite mer och fastnade för lugnet hos hunden, i jakten och hemma, och för spårformågan.
 2. Det bästa är förarkontakten, den utmärkta spårformågan och det lugna arbetssättet med vildsvinen. Posavski håller avstånd och är inte för "på". Dessutom rör de sig lätt och energisnålt, vilket ger snabb återhämtning. En mindre god sida är att de ibland kan vara lösa i skallet.
 3. Var uthållig och tålmodig för att ge hunden tid att lära sig jaga rätt vilt. Som nybliven ägare kan det vara svårt att stå emot på jakter där man ska skjuta "allt". Åk hellre på färre jakter och då sådana där det enbart jags vildsvin. Det gynnar hundens utveckling.



Posavski gonik är lugn hemma och trivs vanligen bra med barn.